

Hermanová, Ljuba (roz. Herrmannová), zpěvačka a herečka, narozena 23. 4. 1913, Neratovice, zemřela 21. 5. 1996, Praha.

V Neratovicích se učila hrát na housle. Díky své matce, která byla ochotnickou herečkou, měla již od mala vztah k divadlu. V roce 1924 se odstěhovala z Neratovic do Prahy. V Praze začala navštěvovat gymnázium a hodiny klavíru, ale po roce přešla na reálné dívčí gymnázium. V letech 1924–25 poprvé hrála v Nuslích v Divadle na Fidlovačce a mimo jiné zpívala i na kůru v nuselském kostele Gounodovo *Ave Maria*. Hermanová se přihlásila na konzervatoř, ale při přijímací zkoušce si jí všiml Ladislav Brom, který jí slíbil angažmá v divadle Aréna na Smíchově. Proto nikdy konzervatoř nenavštěvovala. K premiéře nastudované hry *Jak se dělá milion* nedošlo, jelikož Osvobozené divadlo, které pronajalo svou budovu k hraní, se nepohodlo s Bromem kvůli repertoáru. Na to však na sebe upoutala pozornost vystoupením ve hře *Tiše hučí Niagara*. Poté působila ještě ve Švandově divadle ve veselohře *Slepičárna*, ale ve svých 19 letech přešla do Slovenského národního divadla, kde se v té době uvolnilo místo. Na Slovensku působila 2 roky a byla obsazována do mnoha her a operet *Polská krev*, *Země úsměvů*, *Ples v hotelu Slavoy*, *Hraběnka Marica*. Během svého angažmá v Bratislavě ještě hostovala v Theatre an der Wien v operetě Oscara Strausse *Dvě smějící se oči*. Protože dostala nabídku hrát ve filmu *Peníze nebo život*, přešla pak na jednu sezonu do Osvobozeného divadla. Zde jako jediná žena hrála i na forbině. Hrála po boku Voskovce a Wericha v hrách *Kat a blázen*, v revue *Vždy s úsměvem*. Po konci sezony přešla do malé operety na Vinohradech. Zde hrála v operetě *Svůdná Ljuba*. V roce 1936 z operety na Vinohradech přešla ještě před válkou do Nového divadla Oldřicha Nového, kde vytvořila mnoho rolí. V hudební komedii *Další, prosím* z roku 1936 zpívala svůj první šanson v životě. Nezapomenutelnou byla v *Mam'zelle Nitouche* v roce 1938. Hrála v komediích *Krejčí na zámku* a *Moje sestra a já*. V divadle Oldřicha Nového působila do roku 1939. Během 2. světové války nemohla hrát v divadle ani ve filmu, neboť její otec pocházel z židovské rodiny. Po konci války si změnila své příjmení na Hermanová a v roce 1947 působila v divadle V+W, kde hrála ve veselohře *Přišel na večeri*. Poté nastoupila do divadla Karlín, jejímž uměleckým šéfem byli Jan Werich, Oldřich Nový a od roku 1950 také Vlasta Burian. S Janem Werichem hrála v *Divotvorném hrnci*, kde zpívala píseň *Nedostatek a Když z chudáka se stane boháč*. S Oldřichem Novým hrála v hudebních komediích *Plukovník chce spát*, *Moje žena Penelopa*, *Mam'zelle Notouche*, zpívala v operetách *Polská krev* a *Orfeus v podsvětí*. S Vlastou Burianem v hrách *Paní Marjánka*, *matka pluku*, *Nebe na zemi*, *Lumpacivagabundus* a *Tři mušketýři*. Dále hrála hudebních komediích *Akulina*, *Marné chytračení*, *Keto a kote*. V padesátých letech z divadla odešla a působila na zájezdech po boku Rudolfa Cortéze, se kterým dělala písničkové pořady. Ve druhé polovině 50. let se v pražském divadle Reduta seznámila s Jiřím Suchým, Jiřím Šlitrem a Valdemarem Matuškou a začala po vzniku divadla Na zábradlí v roce 1958 působit právě tam. Vytvořila zde roli ve hře *Kdyby tisíc klarinetů*, z níž ji její píseň *Láska, to jsou jen písmena* proslavila. Ve filmové verzi hry však nehrála. Po vytvoření divadla Semafor uvažovala o tom, že by přešla z divadla Na zábradlí, ale nakonec setrvala a byl jí vytvořen recitál *Nejlepší rocky paní Hermanové*, který pro ni udělali Václav Havel a Miloš Macourek. V roce 1964 pak hrála ještě v jednom recitálu od Dietla *Kdo jste, Ljubo Hermanová?*. Hrála také v pantomimě Ladislava Fialky *Devět klobouků pro Prahu*, s kterou jezdila do Německa a Maďarska. Po 7 letech působení v divadle Na zábradlí přešla

na rok do Večerního Brna. V Brně pobývala v letech 1967–68. Poté odjela znovu do Prahy, ale vystupovala již také více za hranicemi republiky. Na půl roku působila ve Stuttgart Reuniz Theater, kde byl první ženský kabaret. Dostala také možnost angažmá v Rusku a v Národním divadle v Praze, ale z obojího sešlo. Je známa svými písněmi *Já mám ráda Políra*, *Blázni z povolání*, *Život je jen náhoda*, *Praha je Praha*, *Turek v Praze*, *Tam za mořem píva*, *Proč taky nejsem dáma a Jak je ta láska krásná*. Vytvořila také mnoho filmových rolí ve filmech *Vražda v Ostrovní ulici*, *Jsem děvče s ďáblem v těle*, *U svatého Antoníčka*, *Pán na roztrhání*, *Až se vrátíš*, *Dobrý voják Švejk*, *Ta naše písnička česká*, *Cácorka*, *Nezlobte dědečka*, *Otec Kondelík a ženich Vejvara*, *Bezdětná*. Měla také hrát hraběnkou Stradovou ve filmu *Císařův pekař*. Hermanová během svého života pořádala koncerty, estrádní vystoupení, hostovala i v Ostravském divadle ve hře *Zpívající Benátky*, vystupovala v televizi a byla známá především jako operetní subreta a šansoniérka.

Diskografie (výběrová)

Portrét Ljuby Hermanové (LP, Supraphon 1968; CD, 2009);

Český šanson 1970 (LP, Supraphon 1971; CD, 2013);

Ljuba Hermanová (LP, Supraphon 1977; CD, 2009);

Večer s Ljubou Hermanovou (LP, Supraphon 1983);

Račte vstoupit (CD, Supraphon 1993);

Já mám ráda políra (CD, B&M Music, 1996);

Český hit století 1 (CD, Radioservis 1999);

Tyátr Ljuby Hermanové (CD, Radioservis 2002);

Herci zpívající: originální nahrávky Čs. rozhlasu (CD, Radioservis 2002);

Ljuba Hermanová Gold (CD, Panther 2004);

Pop galerie (CD, Supraphon 2008);

Perličky filmového plátna 1932–1969 (CD, Supraphon 2010);

Literatura

I. Lexika

EJ (Hermanová, Ljuba)

II. Ostatní

Suchý, Ondřej a Dudek, Oldřich: Ljuba jako vystřižená (Praha 1986).

Suchý, Ondřej: Ljuba Hermanová ... a co jsem ještě neřekla (Praha 1993).

Vašák, Vašek: JÓ, to tenkrát ... aneb slavní čeští senioři (Praha 1996, s. 129–140).

Rohál, Robert: Lesk a bída slavných českých žen (Praha 2002, s.109–132).

Suchý, Ondřej: Ljuba Hermanová (Praha 2003).

Kateřina Kučerová